

CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL	
Cyfarfod:	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad:	7 Rhagfyr 2023
Teitl yr Adroddiad:	Adroddiad Sicrwydd Llywodraethiant Gwybodaeth Blynyddol Ysgolion Ynys Môn 2023
Pwrpas yr Adroddiad:	Hysbysu aelodau o'r lefel o gydymffurfiaeth a risg diogelu data mewn perthynas ag ysgolion, a chrynhoi blaenoriaethau presennol
Adroddiad gan:	Elin Williams, Swyddog Diogelu Data Ysgolion Est: 1833, dpoysgolionmon@ynysmon.llyw.cymru
Swyddog Cyswllt:	Elin Williams, Swyddog Diogelu Data Ysgolion Est: 1833, dpoysgolionmon@ynysmon.llyw.cymru

Pwrpas yr adroddiad hwn

Darparu dadansoddiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion o'r prif faterion Llywodraethiant Gwybodaeth (IG) ar gyfer y cyfnod Chwefror 2023 i Tachwedd 2023 i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, a chrynhoi blaenoriaethau presennol.

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion a throsolwg o gydymffurfiaeth ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig Môn â gofynion cyfreithiol wrth ymdrin â gwybodaeth ysgol, gan gynnwys cydymffurfiaeth â *Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol y Deyrnas Unedig (UK GDPR)*; *Deddf Diogelu Data 2018* a chodau ymarfer perthnasol.

Mae'r adroddiad hefyd yn rhoi manylion camau a gymerwyd ers yr adroddiad diwethaf (Ionawr 2023), ac yn rhoi manylion ynghylch cynnwys y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2022-2023* a beth sydd wedi ei gyflawni ganddo.

Rhoddir manylion hefyd am yr hyn sydd wedi'i gynnwys yn *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-2024* ac y cynnydd hyd yma.

Datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion

Ers yr adroddiad diwethaf a gyhoeddwyd yn Ionawr 2023, mae gan ysgolion y **polisiau** a'r gweithdrefnau angenrheidiol ar waith i gydymffurfio â gofynion dan ddeddfwriaeth diogelu data. Mae ysgolion wedi mabwysiadu'r mwyafrif o bolisiau yn ffurfiol ac wedi cychwyn y broses o **fonitro** a **thystiolaethu eu cydymffurfiaeth** â phob polisi diogelu data. Bydd hyn yn cynorthwyo ysgolion i sicrhau eu bod yn cymryd y camau gweithredu angenrheidiol i leihau risgiau diogelu data a chefnogi ysgolion i dystiolaethu eu hatebolrwydd a'u cydymffurfiaeth.

Mae'r **ymarferion** rheoli gwybodaeth dyddiol yn yr ysgolion wedi parhau i wella. Mae mwy o staff ysgolion wedi derbyn **hyfforddiant** diogelu data yn ystod y cyfnod hwn,

ac mae hyn wedi cefnogi ysgolion i wella eu hymarferion. Mae mwy o lywodraethwyr ysgol hefyd wedi derbyn hyfforddiant neu wedi bod yn gynulleidfa i gyflwyniad diogelu data sydd hefyd wedi gwella eu dealltwriaeth o rwymedigaethau'r ysgol dan ddeddfwriaeth diogelu data.

Mae darnau mwy penodol o waith bellach angen eu cwblhau, gan gynnwys ysgolion yn addasu'r templed ROPA a Rhestr o Asedau Gwybodaeth sydd wedi'i boblogi o flaen llaw, sicrhau bod DPAAu ar waith ar gyfer apiau a rhaglenni a ddefnyddir, creu DPAAu lle mae prosesu risg uchel, a chael *Cynllun Parhad Busnes* a *Chynllun Adfer Trychineb* ar waith.

Mae ysgolion yn parhau i ddangos eu bod yn deall eu **cyfrifoldebau** a'r goblygiadau fel y rheolydd data a'r disgwyliadau cyfreithiol o hynny. Mae ysgolion yn parhau i arddangos fod ganddynt well dealltwriaeth o'u rhwymedigaethau diogelu data ac wedi bod yn rhoi mwy o flaenoriaeth i sicrhau bod camau gweithredu'n cael eu cymryd i gydymffurfio â gofynion dan ddeddfwriaeth diogelu data.

Mae ysgolion yn parhau i ymfyn am gyngor ac arweiniad mewn perthynas â materion diogelu data gan y Swyddog Diogelu Data Ysgolion.

Asesiad Sicrwydd Swyddog Diogelu Data Ysgolion (Tachwedd 2023)	Sicrwydd Rhesymol
<p>Mae'r mwyafrif o ysgolion bellach wedi mabwysiadu'r polisiau diogelu data allweddol ac yn monitro eu cydymffurfiad â pholisïau unigol. Mae ymarferion wedi parhau i wella, gyda staff a llywodraethwyr â gwell gwybodaeth o rwymedigaethau diogelu data drwy sesiynau hyfforddiant a chyflwyniadau. Mae cynnydd wedi'i wneud o ran sicrhau bod gan ysgolion y Cytundebau Diogelu Data gofynnol ar gyfer apiau a rhaglenni a ddefnyddir a gydag uwchraddio diogelwch systemau TGCh a diogelwch cyffredinol o amgylch data corfforol ac electronig. Mae gan y mwyafrif o ysgolion Hysbysiadau Preifatrwydd ac mae cyfathrebu rheolaidd rhwng y Swyddog Diogelu Data Ysgolion ac ysgolion drwy newyddlenni ac ymweliadau archwilio blynyddol. Mae angen ymgymryd â gwaith pellach ar ddarnau penodol o waith i sicrhau bod pob ysgol ar yr un lefel o gydymffurfio ac yn agosach at gydymffurfio'n llawn, a'u bod yn gallu tystiolaethu hyn.</p>	

Argymhellion

Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn gwneud yr argymhellion canlynol i'r Pwyllgor, bod:

- i. adroddiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion, gan gynnwys y datganiad, yn cael ei dderbyn.
- ii. bod y Pwyllgor yn ardystio camau nesaf arfaethedig y Swyddog Diogelu Data Ysgolion – y Cynllun Diogelu Data Ysgolion – er mwyn galluogi ysgolion i weithredu'n llawn yn unol â gofynion diogelu data.

ADRODDIAD SICRIFYDD LLYWODRAETHIANT GWYBODAETH BLYNYDDOL YSGOLION YNYS MÔN

**ELIN WILLIAMS
SWYDDOG DIOGELU DATA
YSGOLION**

Tachwedd 2023

Cynnwys	Tudalen
1. Cyflwyniad	3
2. Casgliadau a Gweithredoedd a Nodwyd o Adroddiad Ionawr 2023	4
2.1. Casgliadau a Nodwyd o Adroddiad Ionawr 2023	4
2.2. Gweithredoedd a Nodwyd o Adroddiad Ionawr 2023	5
3. Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion	11
3.1 Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2022-2023	11
3.1.1. Polisïau, Canllawiau, Dogfennau a Thempledi	11
3.1.2. Hyfforddiant Diogelu Data	11
3.1.3. Mapio'r Lliffiau Data rhwng yr Ysgolion a'r Cyngor	13
3.1.4. Archwiliad Diogelu Data	13
3.2 Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-2024	14
3.2.1 Rhannu Templed Cynllun Cyhoeddi Newydd	14
4. Datblygiadau a Gweithgareddau Cyfredol	14
4.1 Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion	14
4.2 Diweddariad a Newyddlen Diogelu Data Ysgolion Tymhorol	14
4.3 Uwchraddiadau a Gwelliannau i Drefniadau TGCh	15
5. Nifer y Digwyddiadau Diogelwch Data, Ceisiadau gan Wrthrych y Data a Chwynion Diogelu Data	15
6. Digwyddiad Seiber Ysgolion Uwchradd	16
7. Datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion – Tachwedd 2023	17
8. Casgliadau a Chamau Nesaf	18
8.1. Casgliadau	18
8.2. Camau Nesaf	18
ATODIAD A – Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion Ynys Môn 2022-2023 (Fersiwn 1)	20
ATODIAD B – Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion Ynys Môn 2023-2024 (Fersiwn 1)	23
ATODIAD C - Gweithredoedd wedi eu Cwblhau fel Rhan o'r Rhaglen Waith Fewnol yn dilyn Digwyddiad Seiber Ysgolion Uwchradd	25

1. Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion a throsolwg o gydymffurfriad ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig Ynys Môn, gyda gofynion cyfreithiol mewn ymdrin â gwybodaeth ysgol, gan gynnwys cydymffurfriad â *Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol y Deyrnas Unedig (UK GDPR)*, *Deddf Diogelu Data 2018* a chodau ymarfer perthnasol.

Mae'r adroddiad hefyd yn darparu manylion o gamau gweithredu a gymerwyd ers yr adroddiad diwethaf (Ionawr 2023) ac yn darparu manylion ynglŷn â chynnwys y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2022-2023* a beth sydd wedi ei gyflawni o dan *Strategaeth Diogelu Data Ysgolion 2023-2024*.

Dyma'r 45 ysgol yn Ynys Môn sydd wedi arwyddo i fyny i dderbyn cefnogaeth ac arweiniad gan y Swyddog Diogelu Data Ysgolion drwy Gytundeb Lefel Gwasanaeth (bydd y Cytundeb Lefel Gwasanaeth yn cael ei adolygu ym mis Mawrth 2024):

Ysgolion Cynradd			
Ysgol Gynradd Amlwch	Ysgol Esceifiog	Ysgol Llanfairpwll	Ysgol Penysarn
Ysgol Beaumaris	Ysgol Gymuned y Fali	Ysgol Llanfawr	Ysgol Rhoscolyn
Ysgol Gynradd Bodedern	Ysgol y Ffridd	Ysgol Llanfechell	Ysgol Rhosneigr
Ysgol Bodffordd	Ysgol Garreglefn	Ysgol Llangoed	Ysgol Rhosybol
Ysgol y Borth	Ysgol Goronwy Owen	Ysgol Llannerch-y-medd	Ysgol Rhyd y Llan
Ysgol Bryngwran	Ysgol y Graig	Ysgol Moelfre	Ysgol Santes Dwynwen
Ysgol Brynsiencyn	Ysgol Henblas	Ysgol Gymraeg Morswyn	Ysgol Santes Fair
Ysgol Cemaes	Ysgol Kingsland	Ysgol Parc y Bont	Ysgol Talwrn
Ysgol Corn Hir	Ysgol Llanbedrgoch	Ysgol Pencarnisiog	Ysgol y Tywyn
Ysgol Cybi	Ysgol Llandegfan	Ysgol Pentraeth	

Ysgolion Uwchradd	Ysgolion Arbennig
Ysgol Uwchradd Bodedern	Canolfan Addysg y Bont
Ysgol Uwchradd Caergybi	
Ysgol David Hughes	
Ysgol Gyfun Llangefni	
Ysgol Syr Thomas Jones	

2. Casgliadau a Gweithredoedd a Nodwyd o Adroddiad Ionawr 2023

2.1. Casgliadau a Nodwyd o Adroddiad Ionawr 2023

Y canlynol oedd y casgliadau a adnabuwyd yn adroddiad Ionawr 2023:

- Er gwaethaf y pandemig Covid-19, mae ysgolion wedi gallu symud ymlaen â'r rhaglen diogelu data dros y flwyddyn ddiwethaf.
- Mae **ymarferion** rheoli gwybodaeth dyddiol yn yr ysgolion wedi symud yn eu blaenau dros y flwyddyn ddiwethaf.
- Mae mwy o gynnydd wedi'i wneud o ran mabwysiadu polisiau diogelu data allweddol, gyda'r ffocws yn awr angen bod ar ysgolion yn monitro a thystiolaethu eu cydymffurfiad â phob polisi diogelu data unigol wrth symud ymlaen.
- Mae penaethiaid a staff ysgolion wedi cael mewnbwn i ddatblygiadau drwy'r cyfarfod Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion, gan gynnwys amserlenni gweithredoedd o fewn y Strategaeth Datblygu Diogelu Data a datblygiad polisiau, canllawiau a thempledi newydd.
- Mae cynnydd arwyddocaol wedi'i wneud gydag uwchraddio systemau ac isadeiledd TGCh ysgolion drwy drosglwyddo i wasanaethau cwmwl HWB, ac mae'r gwaith hwn wedi'i gwblhau. Mae mwy o waith yn y broses o gael ei gwblhau i wella diogelwch systemau gyda dilysu aml-factor yn cael ei droi ymlaen ar gyfrifon HWB staff a gliniaduron InTune yn cael eu dosbarthu i ysgolion. Mae hyn wedi arwain at wneud systemau ysgol yn fwy diogel.
- Mae cynnydd arwyddocaol wedi'i wneud mewn sicrhau bod trefniadau diogelu data priodol yn eu lle gyda phroseswyr data. Mae'r gwaith mapio ynghylch pa systemau, rhaglenni ac apiau y mae ysgolion yn eu defnyddio wedi'i gwblhau ac mae asesiadau wedi'u cwblhau ar Gytundebau Prosesu Data presennol, gyda llyfrgell o'r asesiadau'n cael ei rhannu maes o law. Mae gwaith angen ei gwblhau ar greu DPIAau ar gyfer prosesu penodol, a bydd pecyn o gytundebau'n cael ei rannu ag ysgolion i'w arwyddo.
- Mae cynnydd arwyddocaol wedi'i wneud ynghylch adnabod a darparu hyfforddiant penodol i staff ysgolion, gan gynnwys y corff llywodraethol, gyda sawl sesiwn hyfforddi'n cael eu rhoi i staff ar bob lefel. Mae hyn wedi cyfrannu at sicrhau bod pawb yn strwythur yr ysgol yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau diogelu data. Mae angen cynnal sesiynau hyfforddi pellach i sicrhau bod staff a llywodraethwyr pob ysgol wedi derbyn hyfforddiant, ac mae hyn yn cynnwys darparu hyfforddiant i staff ysgolion ar gynnwys *Polisi Cyfryngau Cymdeithasol Staff Ysgolion* a *Pholisi E-bost Staff Ysgolion*.
- Mae peth cynnydd wedi'i wneud ond mae gwaith pellach i'w wneud o hyd i sicrhau bod risgiau diogelu data'n cael eu rheoli'n effeithiol, a bod Asesiadau Effaith Diogelu Data'n cael eu cwblhau ar gyfer gweithgareddau prosesu risg uchel.
- Mae gan y rhan fwyaf o ysgolion bellach Hysbysiadau Preifatrwydd addas a chyfredol, gyda'r mwyafrif o ysgolion wedi rhannu'r rhain â rhieni ac wedi rhoi'r fersiwn cyffredinol a'r fersiwn plant a phobl ifanc ar wefan yr ysgol.

- Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi ymgymryd ag ymweliad archwilio i bob ysgol i fonitro cydymffurfriad â rhwymedigaethau diogelu data ac wedi rhoi adroddiad o ganfyddiadau i bob ysgol sy'n cynnwys sgôr risg a chatau gweithredu i'w cymryd.
- Mae'r ffurflen ganiatâd bresennol wedi'i hadolygu ac mae taflen i gyd-fynd â'r ffurflen wedi'i datblygu sy'n egluro *UK GDPR*.
- Er bod cynnydd wedi'i wneud o ran datblygu templed sydd wedi'i boblogi o flaen llaw i ysgolion ei addasu ar gyfer eu hanghenion unigol, mae angen rhannu'r templed fel bod gan ysgolion ROPA a Rhestr o Asedau Gwybodaeth sy'n gywir ac yn gyfredol.
- Mae angen i rai ysgolion gael gwared â dogfennau hanesyddol i sicrhau nad oes gwybodaeth yn cael ei chadw heibio ei chyfnod cadw. Mae'r *Ddogfen Cyfnodau Cadw Ysgolion* wedi'i rhannu ag ysgolion i'w defnyddio.
- Mae angen datblygu *Cynllun Parhad Busnes a Chynllun Adfer Trychineb* a'u mabwysiadu gan yr ysgolion i sicrhau y gellir parhau i gael mynediad at ddata personol yn ystod digwyddiad neu drychineb.
- Mae *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion* wedi'i datblygu ar gyfer y flwyddyn ysgol 2022-2023 i sicrhau bod gweithredoedd o'r strategaeth flaenorol yn cael eu cwblhau ac i gynnwys camau gweithredu newydd y mae'n rhaid eu cymryd.
- Mae angen rhoi mwy o swyddogaethau adrodd a monitro ar waith i fonitro effeithiolrwydd y Gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion drwy ddarparu mwy o gyfleoedd i benaethiaid a staff ysgolion roi adborth ar sesiynau hyfforddiant ac ansawdd a defnyddioldeb y gwasanaeth, cyngor ac arweiniad a roddir dan y Cytundeb Lefel Gwasanaeth.

2.2. Gweithredoedd a Nodwyd o Adroddiad Ionawr 2023

Nododd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn adroddiad Ionawr 2023 pa ddarnau o waith oedd angen eu cwblhau gydag ysgolion i sicrhau eu bod yn cydymffurfio'n llawn â deddfwriaeth diogelu data ac i gyflawni beth sy'n ddisgwyliedig ohonynt fel y rheolydd data, sy'n gyfrifol yn y pen draw am sicrhau eu bod yn prosesu data personol yn gyfreithlon.

Cynhigiwyd y gweithredoedd canlynol fel y camau nesaf oedd angen eu cymryd i sicrhau bod pob ysgol yn gweithredu'n unol â gofynion. Mae cynnydd hyd yn hyn parthed y camau gweithredu i'w cymryd wedi eu nodi, yn ogystal ag unrhyw waith pellach sydd angen ei wneud.

Allwedd Statws RAG

	Ar drac i'w gwblhau'n llawn
	Ychydig ar ei hôl hi o ran cynnydd, ond mae'r rhan fwyaf o dasgau'n cael eu cwblhau
	Ar ei hôl hi o ran cynnydd, gydag ychydig o dasgau'n cael eu cwblhau
	Dim cynnydd

Rhif	Gweithredoedd o Adroddiad Ionawr 2023	Cynnydd hyd yn hyn yn erbyn gweithredoedd a adnabuwyd (hyd at fis Tachwedd 2023)	Gwaith pellach i'w wneud
1	<p>Mae cynnydd pellach wedi'i wneud o ran mabwysiadu polisiau diogelu data allweddol, gyda'r ffocws bellach angen bod ar ysgolion yn monitro a thystiolaethu eu cydymffurfiad â phob polisi diogelu data wrth symud ymlaen.</p>	<p>Mae'r mwyafrif o ysgolion bellach wedi mabwysiadu pob un o'r 14 o bolisiau diogelu data a rannwyd.</p> <p>Mae monitro a thystiolaethu cydymffurfiad wedi'u trafod â phenaethiaid/arweinyddion diogelu data yn ystod ymweliadau archwilio diogelu data blynyddol 2023.</p> <p>Mae ysgolion wedi derbyn dogfen <i>Rhestr Wirio Polisiau Diogelu Data</i> ym mis Rhagfyr 2022 i'w cefnogi gyda monitro eu cydymffurfiad â gweithredoedd allweddol yn y polisiau diogelu data unigol. Mae ysgolion yn cychwyn defnyddio'r ddogfen hon fel teclyn monitro.</p>	<p>Bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn canolbwyntio ar allu ysgolion unigol i dystiolaethu eu bod wedi bod yn monitro eu cydymffurfiad â'r polisiau diogelu data yn ystod ymweliadau archwilio 2024 (h.y., gwirio a yw ysgolion wedi bod yn defnyddio'r <i>Rhestr Wirio Polisiau Diogelu Data</i> neu gyfwerth).</p>
2	<p>Mae angen cwblhau gwaith ar greu DPIAau ar gyfer prosesu penodol a bydd pecyn o gytundebau (DPAau) yn cael ei rannu ag ysgolion i'w lofnodi.</p>	<p>Mae cynnydd wedi'i wneud o ran cytuno ar Gytundebau Diogelu Data (DPA) ar gyfer apiau a rhaglenni penodol.</p> <p>Mae'r mwyafrif o ysgolion bellach wedi cadarnhau eu bod wedi mabwysiadu'r <i>Polisi Prosesu Data Ysgolion</i>.</p> <p>Pan fo ysgolion yn gofyn i gael defnyddio rhaglen newydd, mae'r Gwasanaeth TGCh yn gwirio â'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion os oes unrhyw risgiau gyda defnyddio rhaglenni penodol a p'un a oes angen DPA fel rhan o'r broses diwydrwydd dyladwy.</p>	<p>Parhau i baratoi Cytundebau Diogelu Data lle bo angen ac asesu unrhyw gytundebau y mae ysgolion eisoes wedi'u llofnodi er mwyn cadarnhau eu bod yn cwrdd â disgwyliadau.</p> <p>Oherwydd y nifer o wahanol apiau a rhaglenni a ddefnyddir gan ysgolion a gan fod ysgolion yn dechrau defnyddio rhaglenni newydd yn</p>

		<p>Mae DPAau wedi'u creu a'u cytuno ar gyfer 4 rhaglen (rhai mewn partneriaeth â Chyngor Sir Gwynedd) yn ystod y cyfnod hwn. Mae DPAau yn y broses o gael eu cytuno am 3 rhaglen bellach ar hyn o bryd.</p> <p>Mae Cytundeb Datgelu Data hefyd wedi'i greu a'i gytuno rhwng ysgolion Ynys Môn a Gwynedd a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ar gyfer y Rhaglen Sgrinio Iechyd Disgyblion. Mae hyn yn ffurfioli rhannu gwybodaeth ar gyfer mesuriadau taldra a phwysau, arolygon deintyddol, brechiadau a rhaglen sgrinio clyw. Mae ysgolion yn anfon rhestr o fanylion disgyblion i BIPBC fel y gallant ddefnyddio'r data ar y cyd â'u rhestrau eu hunain i gadarnhau cywirdeb.</p>	<p>barhaus; bydd y gwaith hwn yn barhaus.</p>
3	<p>Mae angen cynnal sesiynau hyfforddiant pellach er mwyn sicrhau bod staff a llywodraethwyr pob ysgol wedi derbyn hyfforddiant. Mae hyn yn cynnwys rhoi hyfforddiant i staff ysgolion ar gynnwys <i>Polisi Cyfryngau Cymdeithasol Staff Ysgolion</i> a <i>Pholisi E-bost Staff Ysgolion</i>.</p>	<p>Mae nifer o sesiynau hyfforddiant wedi'u cynnal yn ystod y cyfnod hwn gan gynnwys darparu sesiynau ar gynnwys y <i>Polisi Cyfryngau Cymdeithasol Staff Ysgolion</i> a'r <i>Polisi E-bost Staff Ysgolion</i> (gweler eitem 3.1.2 am ragor o wybodaeth yn ymwneud â hyfforddiant).</p> <p>Mae'r angen i ysgolion unigol gadw rhestr ganolog o ba aelodau o staff sydd wedi mynychu hyfforddiant diogelu data a'r dyddiad y mynychwyd yr hyfforddiant wedi cael eu trafod gyda phenaethiaid/arweinwyr diogelu data yn ystod ymweliadau archwilio diogelu data blynyddol 2023.</p>	<p>Mae angen cynnal sesiynau hyfforddiant pellach fel bod staff a llywodraethwyr pob ysgol wedi derbyn hyfforddiant diogelu data.</p> <p>Bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn gofyn i ysgolion dystiolaethu bod ganddynt gofrestr yn manylu ar bresenoldeb mewn hyfforddiant diogelu data yn ystod ymweliadau archwilio 2024.</p>

4	<p>Mae rhywfaint o gynnydd wedi'i wneud ond mae gwaith pellach angen ei wneud i sicrhau bod risgiau diogelu data'n cael eu rheoli'n effeithiol, a bod Asesiadau Effaith Diogelu Data'n cael eu cwblhau ar gyfer gweithgareddau prosesu risg uchel.</p>	<p>Mae templed DPIA cyffredinol wedi'i greu i ysgolion perthnasol ei addasu ar gyfer eu systemau CCTV. Mae hwn yn cael ei wneud yn derfynol a bydd yn mynd i gyfarfod nesaf y Grŵp Gweithredol Diogelu Data i'w gymeradwyo.</p>	<p>Yn dilyn cymeradwyaeth o'r templed DPIA cyffredinol ar gyfer CCTV, bydd cyfarfodydd yna'n cael eu trefnu a'u cynnal gydag ysgolion unigol i addasu'r DPIA ar gyfer eu hamgylchiadau unigol eu hunain.</p> <p>Bydd datblygiad DPIAau cyffredinol eraill yn cael ei greu a bydd y Swydddog Diogelu Data Ysgolion yn parhau i gefnogi ysgolion gyda chwblhau unrhyw DPIAau eraill fel bo angen.</p>
5	<p>Er bod cynnydd wedi'i wneud gyda datblygu templed sydd wedi'i boblogi o flaen llaw i ysgolion ei addasu ar gyfer eu hanghenion unigol, mae angen rhannu'r templed fel y gall pob ysgol gael ROPA a Rhestr o Asedau Gwybodaeth cywir a chyfredol.</p>	<p>Mae templed ROPA a Rhestr o Asedau Gwybodaeth ar y cyd sydd wedi'i boblogi o flaen llaw wedi'i ddatblygu i ysgolion cynradd ac uwchradd ei addasu. Mae hwn yn cael ei wneud yn derfynol a bydd yn mynd i gyfarfod nesaf y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion i'w gymeradwyo.</p> <p>Mae'r templedi wedi'u creu yn seiliedig ar ganfyddiadau'r gwaith mapio ynghylch pa systemau, rhaglenni ac apiau mae pob ysgol yn eu defnyddio yn ystod hwyr yn 2021/buan yn 2022. Mae ysgolion hefyd wedi bod yn defnyddio rhaglenni newydd ac mae'r rhain i gyd wedi'u cynnwys yn y templedi.</p>	<p>Yn dilyn cymeradwyaeth o'r templed ROPA a Rhestr o Asedau Gwybodaeth cynradd ac uwchradd, bydd y Swydddog Diogelu Data Ysgolion yn trefnu cyfarfodydd i gefnogi ysgolion i addasu'r templed ar gyfer eu hanghenion unigol.</p>
6	<p>Mae angen i rai ysgolion gael gwared â dogfennau hanesyddol i sicrhau nad</p>	<p>Mae gwarediad dogfennau hanesyddol a phwysigrwydd cydymffurfio â'r <i>Ddogfen Cyfnodau</i></p>	<p>Swydddog Diogelu Data Ysgolion i barhau i fonitro</p>

	<p>oes gwybodaeth yn cael ei chadw heibio ei chyfnod cadw. Mae'r <i>Ddogfen Cyfnodau Cadw Ysgolion</i> wedi'i rhannu ag ysgolion i'w defnyddio.</p>	<p><i>Cadw Ysgolion</i> wedi'u trafod â phenaethiaid/arweinwyr diogelu data yn ystod ymweliadau archwilio diogelu data blynyddol 2023.</p> <p>Rhannwyd y <i>Ddogfen Cyfnodau Cadw Ysgolion</i> wedi'i diweddarau ag ysgolion yn Rhagfyr 2022 ac mae llawer o ysgolion wedi bod yn mynd drwy eu dogfennau sydd wedi mynd heibio eu cyfnodau cadw a'u gwaredu.</p>	<p>bod ysgolion yn adolygu eu cofnodion ac yn glynu at y <i>Ddogfen Cyfnodau Cadw Ysgolion</i>. Bydd hyn yn cael ei drafod yn ystod ymweliadau archwilio 2024.</p>
7	<p>Mae angen datblygu <i>Cynllun Parhad Busnes a Chynllun Adfer Trychineb</i> a'u mabwysiadu gan ysgolion i sicrhau y gellir cael mynediad at ddata personol yn ystod digwyddiad neu drychineb.</p>	<p>Mae <i>Cynllun Parhad Busnes a Chynllun Adfer Trychineb</i> drafft wedi'u creu yn dilyn trafodaethau yn y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion.</p> <p>Bydd angen gwneud y rhain yn derfynol a byddant yn mynd i gyfarfod nesaf y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion i'w cymeradwyo.</p>	<p>Yn dilyn cymeradwyo'r <i>Cynllun Parhad Busnes a'r Cynllun Adfer Trychineb</i>, byddant yn cael eu rhannu ag ysgolion i'w mabwysiadu, a gellir eu haddasu i gwrdd ag anghenion ysgolion unigol. Bydd y Swydddog Diogelu Data Ysgolion yn cefnogi ysgolion ag addasu'r cynlluniau.</p>
8	<p>Mae angen rhoi mwy o swyddogaethau adrodd a monitro ar waith i fonitro effeithiolrwydd y Gwasanaeth Swydddog Diogelu Data Ysgolion drwy ddarparu mwy o gyfleoedd i benaethiaid a staff ysgolion roi adborth ar sesiynau hyfforddiant ac ansawdd a defnyddioldeb y gwasanaeth, cyngor ac arweiniad a ddarperir dan y Cytundeb Lefel Gwasanaeth.</p>	<p>Mae'r Adolygiad Rheolaeth Ysgol (ARhY) yn parhau i gael ei ddefnyddio fel teclyn monitro. Mae ysgolion unigol yn cadarnhau ar yr ARhY eu bod wedi mabwysiadu polisiâu diogelu data unigol yn ffurfiol. Mae 'donut' pwrpasol wedi'i ddatblygu ar y system i'w gwneud yn haws i ysgolion gadarnhau pa bolisiâu sydd wedi'u mabwysiadu.</p> <p>Mae ysgolion unigol wedi ateb y cwestiynau mewn perthynas â diogelu data ar yr ARhY i sefydlu gwaelodlin o ble maent yn ystyried y maent wedi</p>	<p>Yn dilyn cymeradwyo'r holiadur hyfforddiant, cychwyn defnyddio hwn i gael adborth ar sesiynau hyfforddiant a ddarperir gan y Swydddog Diogelu Data Ysgolion.</p> <p>Cynnwys swyddogaethau adborth a monitro yn y CLG newydd (o Ebrill 2024).</p>

		<p>cyrraedd yn erbyn y gwahanol elfennau o gydymffurfiaeth diogelu data ar ddechrau'r rhaglen datblygu.</p> <p>Defnyddir y system CRM gorfforaethol bellach i ddogfennu pa gefnogaeth sydd ar gael i ysgolion a'r amser a dreulir yn darparu'r gefnogaeth (e.e., mae faint o amser a dreulir ar greu DPA yn cael ei ddogfennu yn ogystal â'r amser a dreulir yn darparu hyfforddiant).</p> <p>Mae holiadur wedi'i ddatblygu i benaethiaid, staff ysgolion a llywodraethwyr ddarparu adborth ar hyfforddiant. Bydd angen gwneud hwn yn derfynol a bydd yn mynd i gyfarfod nesaf y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion i'w gymeradwyo.</p>	<p>Parhau i ddefnyddio'r ARhY a'r system CRM gorfforaethol fel teclynnau monitro.</p>
--	--	---	---

3. Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion

3.1. Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2022-2023

Mae *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion* ar gyfer y flwyddyn ysgol 2022-23 wedi'i datblygu (gweler copi o'r strategaeth yn ATODIAD A).

Trafodir yr holl bwyntiau gweithredu yn *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2022-2023* dan y penawdau canlynol neu maent eisoes wedi'u trafod dan eitem 2.2 uchod:

3.1.1. Polisiâu, Canllawiau, Dogfennau a Thempledi

Mae ysgolion wedi derbyn pob polisi diogelu data mandadol ac allweddol (rhannwyd y pecyn terfynol o bolisiâu newydd ag ysgolion ym mis Rhagfyr 2022). Mae'r mwyafrif o ysgolion bellach wedi mabwysiadu'r 14 o bolisiâu diogelu data ac wedi mabwysiadu'r pecyn ffurflen ganiatâd newydd (sy'n cynnwys fersiwn ddiweddar o'r ffurflen ganiatâd ar gyfer cyhoeddi ffotograffau ar lwyfannau amrywiol a'r daflen sydd wedi'i chynhyrchu i egluro sut mae caniatâd *UK GDPR* yn gweithio) a rannwyd hefyd yn Rhagfyr 2022.

Rhannwyd fersiwn wedi'i ddiweddarau o'r *Polisi Diogelu Data Ysgolion* ag ysgolion i'w fabwysiadu ym mis Mai 2023. Adolygir y polisi hwn yn flynyddol gan ei fod yn bolisi statudol. Adolygir polisiâu anstatudol bob dwy neu tair blynedd.

Mae sesiynau hyfforddiant gyda phenaethiaid a staff ysgolion wedi'u cynnal yn ystod y cyfnod hwn i sicrhau bod ysgolion yn deall cynnwys polisiâu a dogfennau, gan ei wneud yn haws i ysgolion allu monitro a thystiolaethu eu cydymffurfriad â'r polisiâu wrth iddynt fod â gwell dealltwriaeth o'r cynnwys.

Mae ysgolion bellach yn adolygu eu cydymffurfriad â'r polisiâu diogelu data ac yn cychwyn defnyddio'r ddogfen *Rhestr Wirio Polisiâu Diogelu Data* sydd wedi'i datblygu. Mae'r ddogfen hon yn cefnogi ysgolion i gadarnhau eu bod wedi gweithredu'r prif ofynion yn yr holl bolisiâu diogelu data, sy'n cefnogi ysgolion i arddangos atebolrwydd a'u bod yn cydymffurfio â deddfwriaeth diogelu data.

Nid oes unrhyw bolisiâu newydd ar y gweill i'w cynhyrchu neu eu rhyddhau. Mae'r bwriad i adolygu polisiâu presennol a oedd yn amser eu hadolygu wedi'i ohirio nes caiff y ddeddfwriaeth diogelu data newydd ei rhyddhau (disgwylir iddi ddod i rym yng nghanol 2024). Bydd unrhyw newidiadau i bolisiâu presennol yn cael eu gwneud yn unol â'r ddeddfwriaeth newydd (*Data Protection and Digital Information Bill (DPDI)*).

3.1.2. Hyfforddiant Diogelu Data

Mae'r hyfforddiant canlynol wedi'i ddarparu i ysgolion gan y Swyddog Diogelu Data Ysgolion rhwng Chwefror 2023 a Thachwedd 2023:

Natur yr Hyfforddiant	Nifer y Sesiynau a Gynhaliwyd
Hyfforddiant diogelu data ar gyfer penaethiaid (gan gynnwys anwytho/ail-gyfarwyddo a chyflwyniad i bolisiâu diogelu data newydd)	4 (28.02.23, 05.05.23, 03.07.23 & 26.09.23)
Hyfforddiant ar gynnwys y <i>Polisi Cyfryngau Cymdeithasol Staff Ysgolion</i> a'r <i>Polisi E-bost Staff Ysgolion</i>	Dalgylch - 3 (18.04.23, 07.06.23 & 27.11.23) Ysgol unigol - 3 (24.04.23, 01.09.23 & 28.11.23)
Delio â Cheisiadau Gwybodaeth (gan Unigolion a'r Heddlu) a Rhannu Gwybodaeth Bersonol a Sensitif yn Ddiogel	2 (10.03.23 & 01.09.23)
Hyfforddiant diogelu data cyffredinol ar gyfer staff ysgolion	Agored i unrhyw un - 1 (12.06.23) Ysgol unigol - 1 (05.06.23) Sesiwn HMS - 1 (01.09.23) – gyda chyfanswm o 67 cyfrif staff ysgol wedi mewngofnodi i'r sesiwn a mynychwyr o 21 ysgol gynradd (noder efallai bod nifer o staff wedi mynychu ar gyfrif un aelod o staff).
Cyfanswm	15

Mae sesiynau hyfforddiant wedi parhau i gael eu cynnal, gyda sesiynau'n cael eu cynnal gyda staff ysgolion ar gynnwys y *Polisi Cyfryngau Cymdeithasol Staff Ysgolion* a'r *Polisi E-bost Staff Ysgolion*. Mae mwy o ysgolion wedi trefnu dyddiadau yn hwyrach yn y flwyddyn i gynnal yr hyfforddiant.

Mae cyflwyniad diogelu data wedi'i roi i **6** corff llywodraethol yn ystod y cyfnod hwn (gydag un corff llywodraethol ysgol yn derbyn y cyflwyniad am yr ail dro), sy'n dod â'r nifer o gyrff llywodraethol sydd wedi derbyn y cyflwyniad i **25**. Mae'r cyflwyniad yn amlygu'r prif ofynion a disgwyliadau ar ysgolion mewn perthynas â rhwymedigaethau diogelu data.

Mae llawer o ysgolion hefyd yn cwblhau'r modiwl diogelu data fel rhan o'u tanysgrifiad i'r rhaglen Educare.

Mae'r rhaglen hyfforddiant yn cynorthwyo i sicrhau bod pawb o fewn strwythur yr ysgol yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau diogelu data, a bod hyn wedi cyfrannu at y gwelliant cyffredinol mewn ymarferion diogelu data o fewn ysgolion.

Mae *Cynllun Hyfforddiant Diogelu Data Ysgolion* wedi'i ddatblygu ar gyfer y flwyddyn ysgol 2023-24.

Mae hyn yn cynnwys rhaglen dreigl o hyfforddiant diogelu data, gyda sesiynau'n cael eu rhedeg yn fisol ar gyfer y pynciau hyfforddiant canlynol. Mae'r rhain yn agored i unrhyw un a fyddai'n hoffi mynychu a chânt eu darparu drwy Microsoft Teams:

- Diogelu Data Cyffredinol
- Delio â Cheisiadau Gwybodaeth (gan Unigolion a'r Heddlu) a Rhannu Gwybodaeth Bersonol a Sensitif yn Ddiogel
- Delio â Digwyddiadau Diogelwch Data a Diogelwch Gwybodaeth.

Mae posteri wedi'u rhannu ar gyfer dyddiadau'r sesiynau hyfforddiant ond mae'r nifer o staff ysgol sy'n cofrestru wedi bod yn isel hyd yn hyn.

Mae'r angen i ysgolion unigol gadw rhestr ganolog o ba aelodau o staff sydd wedi mynychu hyfforddiant diogelu data a'r dyddiad y mynychwyd yr hyfforddiant wedi cael eu trafod gyda phenaethiaid/arweinwyr diogelu data yn ystod ymweliadau archwilio diogelu data blynyddol 2023. Bydd hyn yn gwneud adrodd ar y nifer o staff ysgolion sydd wedi mynychu hyfforddiant diogelu data yn haws i'w goladu ac yn cefnogi ysgolion gyda thystiolaethu eu hatebolrwydd drwy sicrhau bod staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau.

3.1.3. Mapio'r Llifiau Data rhwng yr Ysgolion a'r Cyngor

Mae gwaith wedi parhau gyda mapio'r llifiau data rhwng yr ysgolion a'r Cyngor i adnabod lle mae angen cytundeb, ac mae cynnydd wedi'i wneud gyda chreu cytundebau.

3.1.4. Archwiliad Diogelu Data

Yn y cyfnod rhwng Mawrth 2023 a Hydref 2023, ymwelodd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion â 44 o'r 45 ysgol unigol i adolygu cydymffurfriad a threfniadau diogelu data, gan dreulio oddeutu **93 awr** mewn ysgolion. Mae'r ysgol olaf wedi trefnu ymweliad ar gyfer mis nesaf.

Mae ysgolion wedi neu ar fin derbyn adroddiad yn dilyn yr ymweliad, yn manylu ar gynnydd o fewn gwahanol feysydd ac mae sgôr risg cyffredinol wedi'i roi. Mae camau gweithredu sydd angen eu cymryd hefyd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad.

Mae'n amlwg bod cynnydd yn parhau i gael ei wneud o ran cydymffurfiaeth diogelu data. Mae ysgolion wedi mabwysiadu polisïau diogelu data allweddol ac maent bellach yn y broses o fonitro eu cydymffurfiaeth eu hunain gyda'r polisïau hyn; mae gan ysgolion Hysbysiadau Preifatrwydd trosfwaol, mae ysgolion wedi gwella diogelwch eu gwybodaeth bersonol gorfforol ac electronig ymhellach, mae mwy o staff a llywodraethwyr ysgol wedi derbyn hyfforddiant diogelu data a hyfforddiant diogelu data mwy pwnc-benodol, ac mae gan fwy o ysgolion gytundebau yn eu lle gyda phroseswyr data a ddefnyddir ar gyfer gwahanol apiau a rhaglenni. Mae hyn oll yn gwella cydymffurfriad ysgolion â diogelu data a gallant arddangos eu hatebolrwydd yn well, sy'n welliant cadarnhaol.

Bydd archwiliad diogelu data yn cael ei gynnal gyda phob ysgol yn flynyddol i fonitro cynnydd yn erbyn gofynion allweddol ac i ddarparu trosolwg i ysgolion ar feysydd sydd angen eu datblygu ymhellach.

Trefnir i'r ymweliadau archwilio nesaf ddigwydd rhwng Mawrth a Mehefin 2024.

3.2. Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-2024

Mae *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-24* wedi'i datblygu ar gyfer y flwyddyn ysgol bresennol (gweler copi o'r strategaeth yn ATODIAD B).

Mae'r canlynol yn cynnwys manylion ynglŷn â chynnydd hyd yn hyn mewn perthynas â gweithredoedd sy'n ychwanegol i'r rhai a gynhwysir dan eitemau 3.1 a 2.2:

3.2.1 Rhannu Templed Cynllun Cyhoeddi Newydd

Mae angen adolygu'r templed Cynllun Cyhoeddi presennol a'i ffocysu'n fwy ar ddogfennau a gwybodaeth gwirioneddol y mae ysgolion yn eu cyhoeddi. Mae drafft wedi'i ddatblygu ond mae angen ei rannu â'r Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion am eu mewnbwn a'u cymeradwyaeth.

Yn dilyn cymeradwyaeth o'r templed, bydd yn cael ei rannu ag ysgolion i'w addasu i adlewyrchu eu hamgylchiadau unigol a bydd angen ei fabwysiadu a'i wneud ar gael yn gyhoeddus (i'w rannu ar wefannau ysgolion neu drwy ffyrdd priodol eraill).

Bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn cynnig cefnogaeth i ysgolion addasu'r templed.

4. **Datblygiadau a Gweithgareddau Cyfredol**

4.1. Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion

Sefydlwyd y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion yn Ebrill 2022 ac mae wedi parhau i gyfarfod yn rheolaidd.

Mae'r grŵp yn fforwm lle gall ysgolion ddarparu mewnbwn ac adborth ar faterion a datblygiadau diogelu data.

Mae cynrychiolydd o bob dalgylch yn ffurfio aelodaeth o'r grŵp, gyda chynrychiolwyr o ysgolion cynradd ac uwchradd. Mae hefyd cynrychiolaeth o'r Awdurdod Lleol gyda'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn cadeirio cyfarfodydd, a Rheolwr Contractau a Gwasanaethau'r Gwasanaeth Dysgu a chynrychiolydd o Adnoddau Dynol a'r Gwasanaeth TG yn aelodau.

Mae'r grŵp yn gweithio ar ddarnau penodol o waith a fydd yn cefnogi datblygiadau pellach. Mae'r grŵp hwn yn fforwm pwysig fel bod ysgolion yn rhan o ddatblygiadau a'u bod yn gallu darparu adborth a mewnbwn.

4.2. Diweddariad a Newyddlen Diogelu Data Ysgolion Tymhorol

Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn darparu diweddariadau rheolaidd i ysgolion, sy'n cynnwys rhannu newyddlen dymhorol. Hyd yn hyn, mae ysgolion wedi derbyn 7 newyddlen, gyda 3 wedi bod yn ystod y cyfnod adrodd hwn (Ebrill, Mehefin a Medi).

Mae adran diogelu data ysgolion hefyd yn y bwletin llywodraethwyr ysgol.

Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion hefyd yn cael ei gwahodd yn rheolaidd i fynychu'r Fforwm Strategol Cynradd ac Uwchradd i drafod materion diogelu data sy'n peri pryder, ac mae hefyd yn aelod o Fforwm Pencampwyr Digidol Môn a'r Gweithgor Gwella Prosesau a Systemau.

Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion hefyd yn darparu diweddariadau rheolaidd a gwybodaeth yn ymwneud â diogelu data drwy fwletin wythnosol y Gwasanaeth Dysgu.

Mae cynnwys yn parhau i gael ei ychwanegu i'r dudalen diogelu data ar feicrowefan y Gwasanaeth Dysgu lle mae'r holl bolisïau, arweiniad a thempledi ar gael i ysgolion eu defnyddio.

4.3. Uwchraddiadau a Gwelliannau i Drefniadau TGCh

Mae diweddariadau a gwelliannau TGCh wedi parhau yn ystod y cyfnod hwn ac yn cael effaith ar y rhaglen diogelu data.

Mae'r holl ysgolion bellach wedi galluogi Dilysu Aml-ffactor (MFA) ar gyfrifon HWB perthnasol staff i wella diogelwch wrth gael mynediad at HWB o adref. Mae hyn hefyd wedi digwydd ar gyfer nifer o gyfrifon HWB ar gyfer llywodraethwyr ysgol. Mae hyn wedi digwydd fel rhan o'r rhaglen genedlaethol gan HWB.

Mae'r holl ysgolion cynradd wedi trosglwyddo i InTune, ac mae gwaith yn cael ei wneud yn yr ysgolion uwchradd ar hyn o bryd. Mae hyn yn gwella diogelwch mynediad ar ddyfeisiau ysgol.

5. Nifer y Digwyddiadau Diogelwch Data, Ceisiadau gan Wrthrych y Data a Chwynion Diogelu Data

Y canlynol yw'r nifer o ddigwyddiadau diogelwch data, ceisiadau gan wrthrych y data a chwynion diogelu data gan ysgolion y mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi darparu cymorth ac arweiniad i ysgolion ar eu cyfer:

	Chwefror 2023 – Tachwedd 2023	Tachwedd 2021 – Ionawr 2023
Nifer y digwyddiadau diogelwch data yr adroddwyd	15 (gyda 3 yn adroddadwy i'r ICO)	9 (gyda 0 yn adroddadwy i'r ICO)
Nifer y ceisiadau gan wrthrych y data	18 (gyda 9 yn gyngor yn unig a 9 yn cynnwys paratoi/gwirio data)	9

Nifer y cwynion diogelu data	0	2
-------------------------------------	----------	----------

Mae mwy o ddigwyddiadau diogelwch data wedi bod yn ystod y cyfnod hwn na'r cyfnod adrodd blaenorol. Gall hyn fod oherwydd bod gan ysgolion gwell dealltwriaeth o'r hyn a ddiffinnir fel digwyddiad diogelwch data a'r angen i hysbysu'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion pan fo digwyddiad yn codi. Mae'r ICO wedi cadarnhau nad oes angen camau gweithredu pellach ar gyfer 2 o'r digwyddiadau diogelwch data yr adroddwyd, ac nid yw'r ICO wedi darparu ei ganfyddiadau ar y trydydd digwyddiad eto.

Mae'r nifer o geisiadau gan wrthrych y data mae ysgolion wedi eu derbyn wedi cynyddu'n sylweddol yn ystod y cyfnod hwn. Mae unigolion neu rieni wedi bod yn ymarfer eu hawliau llawer yn fwy ac mae ysgolion wedi bod yn cysylltu â'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion. Mae rhai ysgolion wedi gofyn am gyngor, a rhai wedi gofyn am gefnogaeth wrth ddarparu'r data personol perthnasol neu wirio bod yr ysgol wedi duo'n gywir neu wedi cymhwyso'r eithriadau cywir yn eu hymatebion.

Nid oes unrhyw gwynion wedi'u derbyn drwy'r ICO yn ystod y cyfnod hwn.

6. Digwyddiad Seiber Ysgolion Uwchradd

Darganfuwyd ar y 23^{ain} o Fehefin 2021 bod achos posib o seiber-ddigwyddiad wedi bod, yn effeithio ar bob un o'r pum ysgol uwchradd sydd ar Ynys Môn - Ysgol Syr Thomas Jones; Ysgol Uwchradd Bodedern; Ysgol Gyfun Llangedfni; Ysgol David Hughes ac Ysgol Uwchradd Caergybi.

Comisiynwyd tîm o ymgynghorwyr technoleg seiber arbenigol ar unwaith gan y Cyngor i ymchwilio i'r digwyddiad. Roedd y National Cyber Security Centre (NCSC) hefyd yn rhoi cefnogaeth i ddatrys materion. Ni ddaeth dadansoddiad fforensig o'r digwyddiad seiber o hyd i unrhyw dystiolaeth bod systemau TGCh wedi'u hymdreiddio na'u cyfaddawdu.

Adroddwyd ar y digwyddiad i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) oherwydd y risg posibl i'r cofnodion sensitif iawn a gadwir gan yr ysgolion.

Yn dilyn y digwyddiad, ffurfiwyd rhaglen waith fewnol a oedd yn cynnwys sawl cam adfer pellgyrhaeddol pwysig i fynd i'r afael ag elfennau llywodraethu gwybodaeth technegol amrywiol yr oedd yn ddiffygiol.

Rhannodd yr ICO ei ganlyniad gyda'r Cyngor ym mis Mai 2023, gan gadarnhau nad oedd angen ymyrraeth bellach ganddynt.

Mae'n glir bod gallu'r Cyngor i adnabod beth oedd angen ei fabwysiadu a'i wella yn dderbyniol i'r ICO, a bod hyn wedi atal ymyrraeth bellach. Yn ogystal â hyn, cynhigiodd yr ICO anogaeth i barhau gyda'r gwelliannau technegol a llywodraethu

diogelu data yn yr ysgolion, sydd wedi digwydd drwy'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion a swyddogion Gwasanaeth TGCh y Cyngor.

Am fanylion o'r cynnydd parthed llywodraethiant diogelu data a gwelliannau TGCh ers y digwyddiad, gwelir ATODIAD C.

7. Datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion – Tachwedd 2023

Ers yr adroddiad diwethaf a gyhoeddwyd yn Ionawr 2023, mae gan ysgolion y polisïau a'r gweithdrefnau angenrheidiol ar waith i gydymffurfio â gofynion dan ddeddfwriaeth diogelu data. Mae ysgolion wedi mabwysiadu'r mwyafrif o bolisïau yn ffurfiol ac wedi cychwyn y broses o fonitro a thystiolaethu eu cydymffurfiaid â phob polisi diogelu data. Bydd hyn yn cynorthwyo ysgolion i sicrhau eu bod yn cymryd y camau gweithredu angenrheidiol i leihau risgiau diogelu data a chefnogi ysgolion i dystiolaethu eu hatebolrwydd a'u cydymffurfiaid.

Mae'r **ymarferion** rheoli gwybodaeth dyddiol yn yr ysgolion wedi parhau i wella. Mae mwy o staff ysgolion wedi derbyn **hyfforddiant** diogelu data yn ystod y cyfnod hwn, ac mae hyn wedi cefnogi ysgolion i wella eu hymarferion. Mae mwy o lywodraethwyr ysgol hefyd wedi derbyn hyfforddiant neu wedi bod yn gynulleidfa i gyflwyniad diogelu data sydd hefyd wedi gwella eu dealltwriaeth o rwymedigaethau'r ysgol dan ddeddfwriaeth diogelu data.

Mae darnau mwy penodol o waith bellach angen eu cwblhau, gan gynnwys ysgolion yn addasu'r templed ROPA a Rhestr o Asedau Gwybodaeth sydd wedi'i boblogi o flaen llaw, sicrhau bod DPAAu ar waith ar gyfer apiau a rhaglenni a ddefnyddir, creu DPAAu lle mae prosesu risg uchel, a chael *Cynllun Parhad Busnes* a *Chynllun Adfer Trychineb* ar waith.

Mae ysgolion yn parhau i ddangos eu bod yn deall eu **cyfrifoldebau** a'r goblygiadau fel y rheolydd data a'r disgwyliadau cyfreithiol o hynny. Mae ysgolion yn parhau i arddangos fod ganddynt well dealltwriaeth o'u rhwymedigaethau diogelu data ac wedi bod yn rhoi mwy o flaenoriaeth i sicrhau bod camau gweithredu'n cael eu cymryd i gydymffurfio â gofynion dan ddeddfwriaeth diogelu data.

Mae ysgolion yn parhau i ymfyn am gyngor ac arweiniad mewn perthynas â materion diogelu data gan y Swyddog Diogelu Data Ysgolion.

Asesiad Sicrwydd Swyddog Diogelu Data Ysgolion (Tachwedd 2023)	Sicrwydd Rhesymol
Mae'r mwyafrif o ysgolion bellach wedi mabwysiadu'r polisïau diogelu data allweddol ac yn monitro eu cydymffurfiaid â pholisïau unigol. Mae ymarferion wedi parhau i wella, gyda staff a llywodraethwyr â gwell gwybodaeth o rwymedigaethau diogelu data drwy sesiynau hyfforddiant a chyflwyniadau. Mae cynnydd wedi'i wneud o ran sicrhau bod gan ysgolion y Cytundebau Diogelu Data gofynnol ar gyfer apiau a rhaglenni a ddefnyddir a gydag uwchraddio diogelwch systemau TGCh a diogelwch cyffredinol o amgylch data corfforol ac electronig. Mae gan y mwyafrif o ysgolion Hysbysiadau Preifatrwydd ac mae cyfathrebu rheolaidd rhwng	

y Swyddog Diogelu Data Ysgolion ac ysgolion drwy newyddlenni ac ymweliadau archwilio blynyddol. Mae angen ymgymryd â gwaith pellach ar ddarnau penodol o waith i sicrhau bod pob ysgol ar yr un lefel o gydymffurfio ac yn agosach at gydymffurfio'n llawn, a'u bod yn gallu tystiolaethu hyn.

8. Casgliadau a Chamau Nesaf

8.1. Casgliadau

- Mae cynnydd yn parhau i gael ei wneud mewn perthynas â'r gweithredoedd yn y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion* ac mae pob ysgol yn dod i gydymffurfio'n llawn â deddfwriaeth diogelu data.
- Mae'r rhan fwyaf o ysgolion bellach wedi mabwysiadu'r polisiau diogelu data allweddol ac yn monitro eu cydymffurfiad â pholisiau unigol.
- Mae'r mwyafrif o staff ysgolion bellach wedi derbyn hyfforddiant diogelu data o leiaf unwaith, gyda llawer o ysgolion wedi derbyn hyfforddiant mwy thematig. Mae nifer o lywodraethwyr ysgol hefyd wedi derbyn cyflwyniad ac wedi gwella eu dealltwriaeth o rwymedigaethau diogelu data'r ysgol.
- Mae ysgolion yn parhau i gael mewnbwn i ddatblygiadau a darnau o waith yr ymgymerydd â hwy i symud y rhaglen diogelu data yn ei blaen drwy'r Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion.
- Mae cynnydd yn parhau gydag uwchraddio a chryfhau systemau, isadeiledd a diogelwch TGCh, gyda MFA yn cael ei alluogi ar gyfrifon HWB staff a llywodraethwyr a chyflwyniad InTune.
- Mae gan y rhan fwyaf o ysgolion Hysbysiadau Preifatrwydd addas a chyfredol, gyda'r mwyafrif o ysgolion wedi rhannu'r rhain â rhieni ac wedi rhoi eu fersiynau cyffredinol a phlant a phobl ifanc ar wefan yr ysgol.
- Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi ymgymryd ag ymweliad archwilio i ysgolion unigol i fonitro cydymffurfiaeth â rhwymedigaethau diogelu data eto eleni, sy'n rhoi mewnwleidiad amhrisiadwy o ble mae ysgolion unigol arni o ran cydymffurfiaeth yn ogystal ag amlygu pa gefnogaeth sydd ei hangen.
- Mae cynnydd pellach wedi'i wneud, ond parhau i adolygu a chreu Cytundebau Prosesu Data addas ar gyfer yr holl apiau a rhaglenni presennol a newydd a ddefnyddir gan ysgolion.

8.2. Camau Nesaf

- Monitro bod ysgolion yn monitro eu cydymffurfiad eu hunain gyda phob polisi diogelu data.
- Parhau i greu ac adolygu Cytundebau Prosesu Data ar gyfer apiau a rhaglenni presennol a newydd, gan gynnwys cytundebau ar gyfer apiau a rhaglenni ble mae'r Cyngor hefyd ynghlwm.
- Parhau i ddarparu hyfforddiant diogelu data cyffredinol a phenodol i holl staff a llywodraethwyr ysgol gan fod hyn wedi cyfrannu at sicrhau bod pawb o fewn strwythur yr ysgol yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau diogelu data.
- Parhau i fonitro bod pob ysgol wedi cael gwared yn ddiogel â dogfennau hanesyddol i sicrhau na chadwir unrhyw wybodaeth heibio ei chyfnod cadw.

- Mae rhywfaint o gynnydd wedi'i wneud ond mae angen gwneud gwaith pellach ar sicrhau bod risgiau diogelu data'n cael eu rheoli'n effeithiol, a bod Aseidiadau Effaith Diogelu Data'n cael eu cwblhau ar gyfer gweithgareddau prosesu risg uchel.
- Mae templed ROPA a Rhestr o Asedau Gwybodaeth sydd wedi'i boblogi o flaen llaw wedi'i greu ar gyfer ysgolion cynradd ac uwchradd ac mae angen ei gymeradwyo'n derfynol fel y gall ysgolion ei addasu ar gyfer eu hanghenion unigol. Sesiynau i'w cynnal i gefnogi ysgolion i addasu'r templed.
- Gwneud y *Cynllun Parhad Busnes* a'r *Cynllun Adfer Trychineb* yn derfynol a'u rhannu ag ysgolion i'w mabwysiadu.
- Gwneud swyddogaethau monitro yn derfynol a'u mabwysiadu i fonitro effeithiolrwydd y Gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion drwy ddarparu mwy o gyfleoedd i benaethiaid a staff ysgolion ddarparu adborth ar sesiynau hyfforddi ac ansawdd a defnyddioldeb y gwasanaeth, cyngor ac arweiniad a ddarperir dan y Cytundeb Lefel Gwasanaeth.
- Cwblhau darn o waith i gadarnhau pa gofnodion sydd angen eu trosglwyddo o'r cynradd i'r uwchradd er mwyn sicrhau bod proses glir ac unffurf i bob ysgol ei defnyddio.
- Creu templed Cynllun Cyhoeddi newydd i ysgolion ei addasu a'i fabwysiadu.
- Adolygu'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth presennol ar gyfer y gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2024.
- Ail-sgorio'r atebion i'r cwestiynau GDPR ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol er mwyn rhoi darlun presennol yn dilyn gweithredu'r camau gweithredu yn y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion*. Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gynnal sesiynau i ddarparu cefnogaeth i benaethiaid i ail-sgorio'r atebion.
- Paratoi ar gyfer y newidiadau fydd yn digwydd o ganlyniad i'r *Data Protection and Digital Information Bill (DPDI)* yn cael ei basio ac yn disodli *UK GDPR* a *Deddf Diogelu Data 2018*. Gwneud y newidiadau sydd eu hangen i bolisiâu, dogfennau allweddol a hyfforddiant a sicrhau bod ysgolion yn llawn ymwybodol o'r newidiadau ac yn cydymffurfio.

ATODIAD A

STRATEGAETH DATBLYGU DIOGELU DATA YSGOLION YNYS MÔN 2022-2023

Fersiwn Un

Rhif	Polisi, Canllawiau, Dogfennau Allweddol / Gweithgaredd	Dyddiad Cyflwyno i'r Ysgolion i Fabwysiadu / Cychwyn y Gwaith	Hyfforddiant / Codi Ymwybyddiaeth / Cymorth ar Gael	Dyddiad Targed i Gwblhau *
1	Mapio Llif Data rhwng yr Ysgolion a'r Cyngor Mapio'r llif data, 'data flows', rhwng yr ysgolion a'r Cyngor er mwyn adnabod ble mae angen cytundeb a chreu DPA addas.	Medi 2021	Mapio llif data rhwng yr ysgolion a'r Cyngor a chreu cytundebau addas ar gyfer unrhyw drefniant sydd ar waith.	Gwaith mapio wedi ei gwblhau erbyn 17.02.23
2	Adolygu Trefniadau gyda Phroseswyr Data Adolygu trefniadau rhwng ysgolion unigol a phroseswyr data a chwblhau unrhyw DPA sydd ei angen.	Medi 2021	Adolygu trefniadau gyda phroseswyr data; cwblhau unrhyw DPA sydd ei angen ac asesu bod cytundebau gan ddarparwyr yn cyrraedd gofynion. Creu llyfrgell o'r holl ddogfennau DPA a chytundebau eraill.	Cael y <u>prif</u> cytundebau ar waith erbyn 17.02.23 (gwaith hwn yn mynd yn ei flaen yn barhaol)
3	Hyfforddiant Diogelu Data Llywodraethwyr Ysgol	Hydref 2022	SDDY i gynnal sesiwn hyfforddiant diogelu data gyda llywodraethwyr Ysgol.	Sesiwn yn cael ei chynnal ar 20.10.22
4	Rhannu polisiâu i'w mabwysiadu'n ffurfiol gan y Bwrdd Llywodraethu (Pecyn Cam 5)	Tachwedd 2022	SDDY i gynnal sesiwn fesul dalgylch er mwyn rhoi hyfforddiant ar gynnwys y pecyn polisiâu a phecyn ffurflenni caniatâd.	Mabwysiadu'r polisiâu a nodi eu bod wedi eu mabwysiadu ar yr ARhY erbyn 17.02.23
5	Rhannu Pecyn Ffurflenni Caniatâd	Tachwedd 2022	SDDY i gynnal sesiwn fesul dalgylch er mwyn rhoi hyfforddiant ar gynnwys y pecyn a phecyn polisiâu Cam 5.	Mabwysiadu'r ffurflenni caniatâd newydd erbyn 17.02.23

6	Rhannu Pecyn Cofnodion Gweithgareddau Prosesu a Chofrestr Asedau Gwybodaeth Ysgolion	Rhagfyr 2022	SDDY i drefnu sesiynau cwblhau ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth gydag ysgolion sydd angen cymorth.	Cael ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth cyflawn a chyfredol a nodi eu bod wedi eu mabwysiadu ar yr ARhY erbyn 31.03.23
7	Adolygu Polisi Diogelu Data Ysgolion <i>(hwn yn cael ei adolygu'n flynyddol)</i>	Rhagfyr 2022		Mabwysiadu'r Polisi Diogelu Data Ysgolion diwygiedig a nodi ei fod wedi ei fabwysiadu ar yr ARhY erbyn 17.02.23
8	Cyflwyniad Diogelu Data yn y Sesiwn Anwytho/Ail-gyfarwyddo Penaethiaid	Ionawr 2023	SDDY i roi cyflwyniad diogelu data yn y sesiwn anwytho/ail-gyfarwyddo penaethiaid.	Sesiwn yn cael ei chynnal ar 18.01.23
9	Hyfforddiant Polisi Cyfryngau Cymdeithasol a Pholisi E-byst Staff Ysgolion	Ionawr 2023	Cynnal sesiynau hyfforddiant gyda staff ysgolion.	Sesiynau wedi eu cynnal erbyn 06.04.23
10	Cwblhau Dogfennau DPIA Rhannu templedi cyffredinol DPIA ag ysgolion unigol i'w haddasu. Cychwyn gyda systemau CCTV.	Ionawr 2023	Rhannu llyfrgell o'r holl dempledi DPIA er mwyn gallu eu haddasu ar gyfer ysgolion unigol.	Ysgolion i gael y <u>prif</u> ddogfennau DPIA ar waith erbyn 06.04.23 (gwaith hwn yn mynd yn ei flaen yn barhaol)
11	Creu Cynllun Adfer Trychineb a Pharhad Busnes	Ionawr 2023	Creu cynllun gall ysgolion ei ddilyn os oes trychineb neu ddigwyddiad fel bod parhad busnes o gwmpas cael mynediad at wybodaeth bersonol.	Rhannu'r Cynllun Adfer Trychineb a Pharhad Busnes gydag ysgolion erbyn 06.04.23
12	Hyfforddiant Diogelu Data Llywodraethwyr Ysgol	Mawrth 2023	SDDY i gynnal sesiwn hyfforddiant diogelu data gyda llywodraethwyr ysgol.	Sesiwn yn cael ei chynnal ar 16.03.23
13	Archwiliad Diogelu Data Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn ymweld â phob ysgol unigol i adolygu trefniadau a chydymffurfiaeth diogelu data.	Mawrth 2023 - Mehefin 2023	Sesiwn hanner diwrnod gyda phob ysgol unigol.	SDDY wedi cwblhau pob ymweliad unigol i ysgolion erbyn 30.06.23

*** Amserlen i'w hadolygu gyda'r Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion yn dymhorol.**

Gwaith fydd yn digwydd drwy'r flwyddyn ysgol:

- adolygu trefniadau gyda phroseswyr data a chwblhau unrhyw DPA sydd ei angen, ac adeiladu llyfrgell o asesiadau o'r cytundebau DPA;
- cwblhau unrhyw DPIAau sydd angen eu cwblhau ac adeiladu llyfrgell o ddogfennau DPIA;
- monitro pa bryd mae ysgolion wedi mabwysiadu polisiau a monitro cynnydd prif elfennau diogelu data drwy'r Adolygiad Rheolaeth Ysgol (ARhY).

ATODIAD B

STRATEGAETH DATBLYGU DIOGELU DATA YSGOLION 2023-24

DYDDIADAU ALLWEDDOL I YSGOLION WEITHREDU

FERSIWN 1

Mis gweithred yn cychwyn	Gweithred	Dyddiad gweithred angen ei gwblhau erbyn
Hydref 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Addasu Templed Cofnodion Gweithgareddau Prosesu (ROPA) a Cofrestr Asedau Gwybodaeth Ysgolion (wedi ei boblogi yn barod) ar gyfer adlewyrchu trefniadau diogelu data penodol yr ysgol. Mi fydd sesiynau grŵp/sesiynau unigol yn cael eu cynnal lle bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn rhoi cymorth i ysgolion addasu'r templed. • (Os yn berthnasol)- Cwblhau DPIA CCTV- i'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion gynnal cyfarfodydd gyda ysgolion unigol er mwyn cwblhau DPIA CCTV wedi ei addasu o'r templed DPIA CCTV safonol. 	<p>Pob ysgol unigol gyda ROPA a Cofrestr Asedau Gwybodaeth ac wedi cadarnhau hyn ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol erbyn 09.02.24</p> <p>Pob ysgol gyda system CCTV i gyd gyda DPIA CCTV cyfredol ar gyfer eu hysgol unigol nhw erbyn 09.02.24</p>
Chwefror 2024	<ul style="list-style-type: none"> • Ysgolion i fabwysiadu fersiynau diweddaraf o'r polisiau a'r canllawiau diogelu data wedi eu hadolygu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Polisi Diogelu Data Ysgolion ○ Polisi Diogelwch Gwybodaeth Ysgolion ○ Polisi Digwyddiadau Diogelwch Data Ysgolion ○ Canllaw Diogelu Data Corff Llywodraethu Ysgolion ○ Canllaw ar Ddigwyddiadau Diogelwch Data 	<p>Ysgolion wedi mabwysiadu ac wedi cadarnhau ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol erbyn 24.05.24</p>

<p>Ebrill 2024</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ysgolion i dderbyn y fersiwn newydd o'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth am wasanaeth y Swyddog Diogelu Data Ysgolion (cytundeb presennol yn dod i ben ar 31 Mawrth 2024). • Ail-sgorio Atebion Cwestiynau GDPR ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol er mwyn rhoi darlun cyfredol yn dilyn gweithredu ar gweithredoedd o fewn y Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion. Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gynnal sesiynau er mwyn rhoi cymorth i Benaethiaid ail-sgorio yr atebion. 	<p>Ysgolion wedi derbyn ac arwyddo'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth newydd erbyn 24.05.24</p> <p>Sesiynau wedi eu cynnal a phob ysgol wedi ail-sgorio erbyn 28.06.24</p>
<p>Mawrth 2024 - Mehefin 2024</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal Archwiliad Diogelu Data Blynyddol- Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn ymweld â phob ysgol unigol i adolygu trefniadau a cydymffurfiaeth diogelu data. I ganolbwyntio os mae ysgolion yn gallu tystiolaethu eu bod yn monitro eu cydymffurfiaeth â'r holl bolisiau diogelu data. 	<p>Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi cwblhau pob ymweliad unigol i ysgolion erbyn 28.06.24</p>

ATODIAD C

Gweithredoedd wedi eu Cwblhau fel Rhan o'r Rhaglen Waith Fewnol yn dilyn Digwyddiad Seiber Ysgolion Uwchradd

1. Trosolwg

Yn dilyn y digwyddiad yn Mehefin 2021, ffurfiwyd rhaglen waith mewnol a oedd yn cynnwys nifer o gamau adfer pwysig phellgyrhaeddol er mwyn cyfarch elfennau technegol a llywodraethu gwybodaeth amrywiol oedd yn ddiffygiol. Mae gwelliannau technegol a llywodraethu gwybodaeth wedi eu harwain gan y Swyddog Diogelu Data Ysgolion a swyddogion Gwasanaeth TGCh y Cyngor.

2. Gwelliannau Llywodraethiant Diogelu Data

Rhif	Gweithredoedd a Gwelliannau	Cynnydd ers Gorffennaf 2021
1	Diweddarau polisïau diogelu data cyfredol a chreu polisïau newydd.	<p>Mae cyfanswm o 14 polisi diogelu data ar gyfer ysgolion wedi naill ai cael eu diweddarau yn dilyn mabwysiadu <i>UK GDPR</i> neu eu creu fel polisïau newydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polisi Diogelu Data Ysgolion • Polisi Digwyddiadau Diogelwch Data Ysgolion • Polisi Diogelwch Gwybodaeth Ysgolion • Gweithdrefn Rhannu Gwybodaeth gyda Awdurdodau Heddlu'r Deyrnas Unedig (Gwynedd a Môn) • Polisi Cais gan Wrthrych y Data Ysgolion • Polisi Prosesu Data Ysgolion • Polisi Trosglwyddo Cofnodion Ysgol i Archifdy Ynys Môn • Polisi Asesiad Effaith Diogelu Data Ysgolion • Polisi CCTV Ysgolion • Polisi Rheoli Cofnodion Ysgolion • Polisi E-Ddiogelwch Ysgolion • Polisi E-bost Staff Ysgolion • Polisi Cyfryngau Cymdeithasol Staff Ysgolion • Polisi Tynnu Lluniau at Bwrpas Cyhoeddusrwydd Ysgolion. <p>Mae dogfen Rhestr Wirio Polisïau Diogelu Data wedi ei ddatblygu er mwyn cefnogi ysgolion i gadarnhau eu bod wedi gweithredu ar y prif ofynion oddi fewn i'r holl bolisïau diogelu data.</p>

2	Sicrhau bod staff a llywodraethwyr ysgolion wedi derbyn hyfforddiant diogelu data a'u bod yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau o ran cydymffurfiaeth diogelu data.	Mae sesiynau hyfforddiant wedi eu cynnal gyda phenaethiaid, staff ysgolion a llywodraethwyr. Mae cyfanswm o 51 sesiwn hyfforddiant wedi eu cynnal rhwng Gorffennaf 2021 a Thachwedd 2023 ac mae 25 corff llywodraethol wedi bod yn gynulleidfa i gyflwyniad diogelu data.
3	Defnyddio'r Adolygiad Rheolaeth Ysgol (ARhY) i fonitro cydymffurfiaeth ac i gadarnhau pa bolisiau sydd wedi eu mabwysiadu gan ysgolion.	Defnyddir yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol i gael gwybodaeth gwaelodlin parthed cydymffurfiaeth ac ar gyfer monitro pa ysgolion sydd wedi mabwysiadu pa bolisiau diogelu data.
4	Creu Cytundeb Lefel Gwasanaeth rhwng ysgolion a'r Cyngor ar gyfer gwasanaeth y Swyddog Diogelu Data Ysgolion.	Cafodd Cytundeb Lefel Gwasanaeth ei greu a'i rannu gydag ysgolion i'w arwyddo ym mis Tachwedd 2021 yn dilyn cyfnod o ymgynghori. Mae'r CLG cyfredol yn cael ei adolygu ym mis Mawrth 2024.
5	Mapio'r llifiau data rhwng yr ysgolion a'r Cyngor.	Sefydlwyd grŵp i edrych ar gytundebau a phrosesau sydd yn eu lle rhwng ysgolion a'r Cyngor er mwyn adnabod ble mae angen cytundeb. Mae gwaith yn parhau gyda'r ffrwd gwaith hwn.
6	Adolygu trefniadau gyda phroseswyr data a chreu/adolygu Cytundebau Prosesu Data lle bo angen.	Mae gwaith mapio o gwmpas pa systemau, rhaglenni ac apiau mae pob ysgol unigol yn eu defnyddio wedi ei gwblhau. Mae hyn wedi dangos a oes gan ysgolion Gytundebau Prosesu Data addas eisoes ar waith ac mae gwaith pellach wedi ei gwblhau er mwyn creu Cytundebau Prosesu Data newydd lle bo angen a phan fo apiau a rhaglenni newydd yn cael eu defnyddio. Mae gwaith yn parhau gyda'r ffrwd gwaith hwn.
7	Creu Pecyn Cofnodion Gweithgareddau Prosesu (ROPA) a Phecyn Cofrestr Asedau Gwybodaeth.	Datblygwyd canllaw ar sut i greu ROPA. Yn lle darparu templed i ysgolion ei gwblhau eu hunain, mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi bod yn datblygu templed ROPA sydd wedi ei boblogi'n barod i ysgolion ei addasu (fersiwn ar gyfer y cynradd ac yr uwchradd). Mae hyn hefyd yn cynnwys Cofrestr Asedau Gwybodaeth. Mae'r rhain wedi eu datblygu yn defnyddio gwybodaeth wedi ei chasglu o'r gwaith mapio ynglŷn â pha systemau, rhaglenni ac apiau sy'n cael eu defnyddio. Mae'r templedi yn barod i'w cymeradwyo a bydd sesiynau'n cael eu cynnal er mwyn cefnogi ysgolion gydag addasu'r templedi.

8	Creu Pecyn Asesiad Effaith Diogelu Data Ysgolion (DPIA).	Mae templed Rhestr Risg a Matrics Risg wedi eu datblygu ac wedi eu rhannu gyda ysgolion er mwyn cefnogi ysgolion unigol gyda adnabod a monitro risgiau diogelu data.
9	Cwblhau Asesiadau Effaith Diogelu Data (DPIA).	Mae templed DPIA cyffredinol wedi ei greu i ysgolion perthnasol ei addasu ar gyfer eu system CCTV. Mae gwaith yn parhau gyda'r ffrwd gwaith hwn.
10	Creu pecyn ffurflen ganiatâd.	Mae'r ffurflen ganiatâd gyfredol ar gyfer cyhoeddi lluniau ar amrywiaeth o lwyfannau wedi ei hadolygu a'i diweddarau ac mae taflen wedi ei chynhyrchu er mwyn egluro i ddisgyblion a rhieni sut mae caniatâd <i>UK GDPR</i> yn gweithio.
11	Cynnal archwiliad diogelu data.	Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi ymweld â phob ysgol unigol er mwyn adolygu cydymffurfiaeth a threfniadau diogelu data yn 2022 a 2023.
12	Trafod materion diogelu data ysgolion gyda'r Fforwm Cynradd a'r Fforwm Uwchradd a rhannu'r newyddlen diweddiad diogelu data ysgolion.	Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn paratoi diweddiadau rheolaidd i ysgolion, sy'n cynnwys rhannu newyddlen dymhorol. Mae rhan diogelu data ysgolion yn y bwletin llywodraethwyr ysgol hefyd ac mae diweddiadau a gwybodaeth ynglŷn â diogelu data yn cael eu darparu'n rheolaidd drwy fwletin wythnosol y Gwasanaeth Dysgu. Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn cael gwahoddiad yn rheolaidd i fynychu cyfarfodydd Fforwm Strategol Cynradd a Fforwm Strategol Uwchradd a hefyd yn aelod o'r Fforwm TGCh Ysgolion a'r Gweithgor Gwella Systemau a Phrosesau. Mae tudalen diogelu data ar feicrowefan y Gwasanaeth Dysgu lle mae holl bolisiau, canllawiau a thempledi cyfredol ar gael i ysgolion eu defnyddio, ac mae Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion wedi ei sefydlu.

3. Gwelliannau TGCh

Mae'r canlynol yn welliannau sydd wedi eu hargymell gan y cwmni a gefnogodd Cyngor Sir Ynys Môn yn dilyn y digwyddiad seiber ysgolion uwchradd (Grŵp NCC).

Fel rhan o'r ymateb i'r digwyddiad, penderfynwyd symud offer a ddefnyddiwyd gan ysgolion i Microsoft InTune. Mae'r mudiad eisoes wedi ei gwblhau ar gyfer yr ysgolion cynradd a Canolfan Addysg y Bont, a gwaith wedi ei gychwyn ar gyfer mudo ysgolion uwchradd.

Rhif	Gwelliannau yr Argymhellir	Cynnydd hyd yma
------	----------------------------	-----------------

1	Uwchraddio systemau gweithredu etifeddiaeth	Drwy fudo i InTune, mae fersiynau cyfredol o Windows wedi eu gosod neu mae'r cyfrifiadur wedi ei ddad-gomisiynu os nad oedd diweddarau yn bosib.
2	Gweithredu Dilysu Aml-Ffactor (MFA)	Mae MFA yn ei le drwy InTune. Mae unrhyw geisiadau i fewngofnodi o du allan i rwydwaith yr ysgol angen MFA.
3	Analluogi protocolau etifeddiaeth e-bost (IMAP & POP3)	Hyn wedi ei gyfarch drwy'r defnydd o system e-bost HWB.
4	Diweddarau sgan gwrthfyrssau	Mae'r holl offer sydd wedi mudo i InTune yn derbyn diweddariadau Defender.
5	Datrysiaid cyfrinair gweinyddwr lleol Microsoft	Mae offer yn cael cyfrifon gweinyddol sy'n unigryw ac yn gymhleth. Mae manylion yn cael eu cadw'n ddiogel gan y tîm TGCh.
6	Remote desktop hardening	Mae <i>remote desktop</i> wedi ei analluogi.
7	Cyfyngu mynediad i'r we	Mae mynediad i'r we wedi ei analluogi o <i>servers</i> .
8	Galluogi Endpoint Detection and Response (EDR)	Angen paratoi achos busnes pan mae mudiad ysgolion uwchradd wedi ei gwblhau.
9	SIEM solution	Mae SIEM wedi ei osod yn gorfforaethol, ac mae gwaith wedi ei gychwyn i edrych ar fewnforio data ysgolion.
10	Breintiau cyfrifon	Nid yw cyfrifon ar offer yn gyfrifon gweinyddwyr.
11	Adolygu rheolaeth patch	Mae diweddariadau'n cael eu rheoli drwy osodiadau InTune ac mae'r tîm isadeiledd yn trefnu diweddariadau ar gyfer pecynnau eraill fel bo angen.
12	Adolygu rhaglenni sydd o bosibl yn ddiangen	Mae pob cyfrifiadur wedi ei ail-ffurfweddu a dim ond meddalwedd sydd wedi ei gymeradwyo sy'n cael ei osod.